

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. รูปแบบการวิจัย

ใช้การวิจัยรูปแบบผสม (Mixed Methods Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) การวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้แบบสอบถามจากวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ส่วนที่ 1 เพื่อสำรวจลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2.1 เพื่อสำรวจพฤติกรรมการสื่อสารทั่วไป ส่วนที่ 2.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนที่ 2 ใช้แบบทดสอบ ส่วนที่ 1 เพื่อทดสอบวัดระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต ส่วนที่ 2 เพื่อวัดระดับความรู้และทักษะเชิงลึกด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จาก 3 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่ 1 คือ Access / Retrieval องค์ประกอบที่ 2 คือ Understanding / Assessment / Evaluation และองค์ประกอบที่ 3 คือ Use / Communicate

การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการรายบุคคลและการสังเกตการณ์เพื่อค้นหาข้อเสนอแนะ ในการสร้างความรู้และเสริมทักษะด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จาก 3 องค์ประกอบหลัก โดยใช้คำถามปลายเปิดตั้งประเด็นคำถาม พร้อมทั้งนำเสนอความพึงพอใจในการเรียนรู้ประเด็นการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อรวบรวมสรุปข้อมูลในขั้นแรก

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อสรุปการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในขั้นแรก ไปวิพากษ์และอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับประเด็นสำคัญต่างๆ ของรูปแบบการสื่อสาร กลยุทธ์การนำเสนอเนื้อหาสาระและสื่อที่ใช้

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาสังเคราะห์และสรุปเพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ข้อเสนอการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ประชากร

ประชากร คือ เยาวชนไทยที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 3,366 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่าง เยาวชนไทยที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน 4 รายวิชา จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane 1976)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n = จำนวนขนาดตัวอย่างนักศึกษาที่ต้องการ
 N = จำนวนรวมทั้งหมดของนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย
 e = ขนาดของค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้
 โดยกำหนดให้ $e = 0.05$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

แทนค่าสูตร n = 400 คน

2) วิธีการที่ใช้สุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ใช้วิธีความน่าจะเป็น (Probability sampling) และจากวิธีการสุ่มเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) รายละเอียด ดังนี้คือ

2.1 คณะสาขาทั้งหมดในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 13 คณะ ได้แก่

1. คณะเภสัชศาสตร์
2. คณะการแพทย์แผนจีน
3. คณะพยาบาลศาสตร์
4. คณะเทคนิคการแพทย์
5. คณะกายภาพบำบัด
6. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
7. คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
8. คณะนิติศาสตร์
9. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
10. คณะบริหารธุรกิจ
11. คณะนิเทศศาสตร์

12. คณะศิลปศาสตร์

13. คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน

2.2 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2556 รวม
จำนวน 3,366 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากทุกคณะ ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2556 สำนักทะเบียนและประมวลผล

สถิติจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำแนกตามคณะ/สาขาวิชา/ชั้นปี
ประจำปีการศึกษา 2556 โดยจำนวนนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 จากทุกคณะ รวมจำนวน 3,366 คน

คณะ/สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปี การศึกษา 2556
ระดับปริญญาตรี	
010 พยาบาลศาสตร์	164
021 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	180
032 ภาษาอังกฤษ	145
033 การท่องเที่ยว	60
034 ภาษาและวัฒนธรรมไทย	8
035 ภาษาอังกฤษ - ภาษาจีน	125
036 ภาษาอังกฤษ - ภาษาไทย	8
037 อุตสาหกรรมการบริการเพื่อการท่องเที่ยว	45
038 การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง	78
041 การบัญชี	153
042 การจัดการ	164
043 การตลาด	72
044 การเงิน	31
045 ธุรกิจระหว่างประเทศ	129
046 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	79
047 เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	-
048 การจัดการอุตสาหกรรม	54
049 หลักสูตรนานาชาติ	31

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

คณะ/สาขาวิชา ระดับปริญญาตรี	จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปี การศึกษา 2556
051 วิทยาการคอมพิวเตอร์	37
053 จุลชีววิทยาอุตสาหกรรม	58
054 วิทยาศาสตร์การแพทย์	68
060 เกษษศาสตร์	99
660 เกษษศาสตร์ ภาควิชา	-
070 เทคนิคการแพทย์	126
080 กายภาพบำบัด	118
091 การจัดการโรงพยาบาล	144
092 อนามัยสิ่งแวดล้อม	95
093 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	127
100 นักศึกษาเรียนร่วม	4
110 การแพทย์แผนจีน	146
120 นิติศาสตร์	59
130 นิเทศศาสตร์	211
142 การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน	204
143 ธุรกิจจีน	45
151 ภาษาจีน	231
152 ภาษาและวัฒนธรรมจีน	68
รวมจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี	3,366

ที่มา: <http://reg.hcu.ac.th/thai/>

ขั้นที่ 1 กำหนดจำนวนนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงจากคณะต่างๆ ทุกคณะในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 13 คณะ

ขั้นที่ 2 เลือกนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงจากทุกคณะ ชั้นปีที่ 1 โดยวิธีสุ่มจากการลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานจำนวนรวม 4 รายวิชา ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จึงแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1) รหัสวิชา GE1082 ชื่อวิชา World View & Way of Life
- กลุ่มที่ 2) รหัสวิชา GE1092 ชื่อวิชา Psychology for Living
- กลุ่มที่ 3) รหัสวิชา GE1102 ชื่อวิชา Thai & Global Situation
- กลุ่มที่ 4) รหัสวิชา GE1122 ชื่อวิชา IT & Learning

กลุ่มรายวิชาทั้ง 4 กลุ่ม มีเนื้อหาโดยสังเขปดังนี้

ประมวลรายวิชา GE1082 ชื่อวิชา โลกทัศน์กับการดำเนินชีวิต (World View & Way of Life) ศึกษาเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของโลกทัศน์ เช่น ศาสนา ปรัชญา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต การเข้าใจชีวิตแบบเชื่อมโยงทั้งในระดับปัจเจก สังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมอย่างบูรณาการ การเลือกทางดำเนินชีวิตที่ดำรงบนพื้นฐานจริยธรรมทางปรัชญาและศาสนา ความรับผิดชอบ การอุทิศตนและการสร้างสรรค์สังคมที่จะนำมาซึ่งสันติสุขอย่างแท้จริง

ประมวลรายวิชา GE1092 ชื่อวิชา จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต (Psychology for Living) ศึกษาเรื่องศาสตร์เกี่ยวกับความเข้าใจตนเอง การตระหนักในคุณค่าของตน ความเข้าใจผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์ การมีสุขภาพจิตที่ดีในการดำรงชีวิต เสริมสร้างการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการกับปัญหาและการพัฒนาศักยภาพแห่งตน

ประมวลรายวิชา GE1102 ชื่อวิชา ไทยกับสถานการณ์โลก (Thai & Global Situation) ศึกษาเหตุการณ์ต่างๆ ของโลกและปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การสื่อสาร และเทคโนโลยี ความขัดแย้งในภูมิภาคต่างๆ ของโลก และการประสานประโยชน์ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การแข่งขันด้านการค้า บทบาทของไทยในเวทีโลก การปรับตัวของไทยกับสถานการณ์โลกแนวโน้มของสถานการณ์โลกในอนาคต ตลอดจนความร่วมมือในการแก้ปัญหาของประชาคมโลกเพื่อให้เกิดสันติภาพอย่างยั่งยืน

ประมวลรายวิชา GE1122 ชื่อวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนรู้ (Information Technology and Learning) ศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีโทรคมนาคม การสื่อสารข้อมูลเครือข่ายคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูล การสืบค้นและการนำเสนอสารสนเทศ เพื่อการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ในสังคมยุคสารสนเทศ สังคมดิจิทัล และสังคมแห่งปัญญาที่มีต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์

ตารางที่ 3.2 แสดงรหัสวิชาและชื่อวิชาพื้นฐานที่นักศึกษาทุกคนจะเรียนรวมกัน

Code	Course Title	Credit	Sec	Day	Time	Room	Limit	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
GE1082	World View & Way of Life	2	01	M	15.30 – 17.30	2-113	250	100 คน
			02	T	12.30 – 14.30	2-114	250	
			03	H	08.30 – 10.30	2-220	250	
			04	H	12.30 – 14.30	2-220	250	
GE1092	Psychology for Living	2	01	M	13.30 – 15.30	2-113	250	100 คน
			02	T	08.30 – 10.30	2-113	250	
			03	H	08.30 – 10.30	2-114	250	
			04	H	15.30 – 17.30	2-220	250	
			05	F	08.30 – 10.30	2-220	250	
GE1102	Thai & Global Situation	2	01	M	12.30 – 14.30	2-316	250	100 คน
			02	T	08.30 – 10.30	2-114	250	
			03	T	15.30 – 17.30	2-114	250	
			04	F	12.30 – 14.30	2-114	250	
GE1122	IT & Learning	2	01	M	08.30 – 10.30	2-114	250	100 คน
			02	M	12.30 – 14.30	2-114	250	
			03	T	12.30 – 14.30	2-220	250	
			04	H	12.30 – 14.30	2-114	250	
			05	F	10.30 - 12.30	2-220	250	
			06	F	13.30 – 15.30	2-220	250	
รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง								400 คน

ที่มา: มคอ.30 คู่มือลงทะเบียนเรียน ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและทีมอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 6 คน ใช้วิธีการคัดเลือก (Selection) แบบเฉพาะเจาะจงหรือมีจุดประสงค์ (Purposive Sampling)

ตารางที่ 3.3 แสดงบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง กับการรู้เท่าทันสื่อและ สารสนเทศ (Media and Information Literacy: MIL)	องค์กร /หน่วยงาน
1.	รองศาสตราจารย์ ดร. กมลรัฐ อินทรทัศน์	หนังสือ ตำรา คู่มือ เกี่ยวกับ Media and Information Literacy	สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช
2.	รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยฉัตร ล้อมขวการ	หนังสือ ตำรา คู่มือ เกี่ยวกับ Media and Information Literacy	สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช
3.	รองศาสตราจารย์ ปิยกุล เลาว์ณยศิริ	หนังสือ ตำรา คู่มือ เกี่ยวกับ ภาพยนตร์และการสื่อสาร วารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ
4.	อาจารย์รัตนา ทิมเมือง	หนังสือ ตำรา คู่มือ เกี่ยวกับ การใช้ภาษา การสื่อสาร อักษรศาสตร์และ นิเทศศาสตร์	ผู้ช่วยคณบดี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ
5.	อาจารย์ฤทธิชัย เดชะมัทธนันท์	การรู้เท่าทันสารสนเทศ และบรรณารักษ์	ผู้อำนวยการศูนย์บรรณ สารสนเทศและอาจารย์ ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ
6.	ดร.รัชนิกรณ์ งดงามวงศ์	งานวิจัยการบริหารจัดการ การศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ และความพึงพอใจ การจัดการ การบริหารธุรกิจ	คณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร นานาชาติสแตมฟอร์ดมหา วิทยาลัยนานาชาติและ วิทยาลัยนานาชาติราฟเฟิล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ แบบสอบถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด เพื่อสำรวจลักษณะประชากร พฤติกรรมการสื่อสารทั่วไปและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ต รวมทั้งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ แบบทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยมีค่าอำนาจจำแนกความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ พร้อมทั้งการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งข้อคำถามเพื่อทดสอบความรู้และทักษะเชิงลึกด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจากองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 Access / Retrieval องค์ประกอบที่ 2 Understanding / Assessment / Evaluation และองค์ประกอบที่ 3 Use/Communicate

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการรายบุคคล การสังเกตการณ์ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้

คุณภาพของเครื่องมือ

ซึ่งใช้ในการเก็บข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมการสื่อสารทั่วไป พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ต พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในเชิงบวกและเชิงลบภายหลังจากเปิดรับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ต แบบทดสอบวัดระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต รวมทั้งแบบทดสอบวัดระดับความรู้และทักษะเชิงลึกด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตจาก 3 องค์ประกอบหลัก ใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

1) ในด้านความเที่ยงตรง (Validity) ตามเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือเก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

ตารางที่ 3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือเก็บข้อมูล

รองศาสตราจารย์	รู้เท่าทันสื่อสารสุขภาพ	สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
ดวงพร คำบุญวัฒน์	Health Literacy	เอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	Media and Information	สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
ดร.นันทิยา ดวงภูมิเมศ	Literacy Research	เอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	การรู้เท่าทันสื่อสารมวลชน	คณะวารสารศาสตร์และ
ดร.พจนา รูปแก้ว		สื่อสารมวลชน
		มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดยเป็นการหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การให้คะแนน +1 (ตรง) 0 (ไม่แน่ใจ) -1 (ไม่ตรง) เพราะข้อคำถามที่มีค่า 0.5 - 1.0 จะมีค่าความเที่ยงตรงสูง แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ต้องปรับปรุง ซึ่งแบบสอบถามของผู้วิจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.5 - 1.0

2) ในด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ทดสอบความแม่นยำ โดยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กำหนดค่าแอลฟาที่ใช้มากกว่า 0.7 เพื่อความแม่นยำที่ได้มาตรฐาน

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.816	.816	68

ภาพที่ 3.1 แสดงการหาค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของ ครอนบาค (Cronbach) ค่าแอลฟา = 0.816 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับสูง

3) ในด้านความเป็นปรนัย (Objectivity) คือ ผลการทดสอบจากแบบทดสอบ ที่แสดงให้เห็นว่าใครจะเป็นผู้ตรวจก็ตาม ผลลัพธ์ของคะแนนที่ได้มาจะเหมือนกันทุกคน

4) ในด้านความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบ มีรายละเอียดเกณฑ์การประเมินเกี่ยวกับดัชนีความยากง่าย (ศิริชัย พงษ์วิชัย 2553) ดังนี้

ตารางที่ 3.5 เกณฑ์การประเมินดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบ

ดัชนีความยากง่าย	ความหมาย
มากกว่า 0.8	ง่าย
0.60 - 0.80	ง่ายปานกลาง
0.40 - 0.60	ยาก
0.20 - 0.40	ค่อนข้างยากมาก
น้อยกว่า 0.20	ยากมาก

ตารางที่ 3.6 แสดงค่าดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบที่นำไปใช้ในการศึกษาคำนี้

ข้อที่	ข้อความของ แบบทดสอบ	ดัชนี ความยากง่าย	ความหมาย
1.	Internet meaning	0.60	แบบทดสอบค่อนข้างง่ายปานกลาง
2.	Search engine	0.23	แบบทดสอบค่อนข้างยากมาก
3.	WWW	0.43	แบบทดสอบยาก
4.	URL	0.63	แบบทดสอบค่อนข้างง่ายปานกลาง
5.	security	0.63	แบบทดสอบค่อนข้างง่ายปานกลาง
6.	favorite	0.63	แบบทดสอบค่อนข้างง่ายปานกลาง
7.	signup	0.90	แบบทดสอบค่อนข้างง่าย
8.	forget	0.87	แบบทดสอบค่อนข้างง่าย
9.	twitter	0.33	แบบทดสอบค่อนข้างยากมาก
10.	skype	0.83	แบบทดสอบค่อนข้างง่ายปานกลาง

5) ในด้านการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ในแบบทดสอบ เป็นประสิทธิภาพของแบบทดสอบ เป็นความสามารถของแบบทดสอบที่จำแนกความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการวัด โดยสามารถจำแนกกลุ่มผู้สอบที่ได้คะแนนสูงออกจากกลุ่มผู้สอบที่ได้คะแนนต่ำ (รังสรรค์ มณีเล็ก และคณะ 2546) โดยแบบทดสอบวัดระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการศึกษาคำนี้ สามารถหาค่าอำนาจจำแนกความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ พร้อมทั้งการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ข้อ จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสื่ออินเทอร์เน็ตและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโซเชียลมีเดีย (Social media) โดยใช้แบบทดสอบ (Test) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ และทักษะพื้นฐาน ในลักษณะแบบเลือกตอบ (Multiple-Choice Items) ลักษณะแบบทดสอบประเภทนี้ จะเป็นแบบมีคำถามและคำตอบหลายคำตอบให้เลือก โดยในการศึกษาคำนี้ จะมีตัวเลือกคำตอบ 4 ข้อ แต่จะมีข้อถูกเพียงข้อเดียวเท่านั้น โดยค่าอำนาจจำแนก มีรายละเอียดดังนี้

0.40 ขึ้นไป เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ดีถึงดีมาก

0.30 – 0.39 เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ปานกลาง

0.20 – 0.29 เป็นข้อสอบที่แยกคนได้บ้าง

ต่ำกว่า 0.19 เป็นข้อสอบที่แยกคนได้น้อย แต่ผู้วิจัยคิดว่าเป็นข้อสอบที่น่าจะนำไปใช้

จึงพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตัวเลือกให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.7 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบที่นำไปใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ข้อที่	ข้อคำถามของ แบบทดสอบ	ค่าอำนาจ จำแนก	ความหมาย
1.	Internet meaning	0.40	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ดี
2.	Search engine	0.20	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้บ้าง
3.	WWW	0.47	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ดี
4.	URL	0.73	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ดีมาก
5.	security	0.47	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ดี
6.	favorite	0.33	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ปานกลาง
7.	signup	0.20	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้บ้าง
8.	forget	0.27	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้บ้าง
9.	twitter	0.13	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้น้อย
10.	skype	0.33	เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ปานกลาง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรม โดยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากตำรา หนังสือ บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ วิทยุหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยด้านสถิติต่างๆ จากเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลทางเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ ของพฤติกรรมสื่อสารทั่วไป พฤติกรรม การเปิดรับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ นอกจากนั้นยังต้องศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เพื่อศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และแบบทดสอบจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของทั้งแบบสอบถามและแบบทดสอบ ให้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัยให้แม่นยำที่สุด เพื่อนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่วิจัย (Research Site) ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณจากการแจกและการเก็บรวบรวมแบบทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 10 ข้อ จากแต่ละกลุ่มรายวิชาพื้นฐานที่เรียนรวมทุกคณะ 4 รายวิชาๆ ละ 100 คน รวมจำนวน 400 คน รวมทั้งข้อคำถามเพื่อทดสอบความรู้และทักษะเชิงลึกด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจาก 3 องค์ประกอบหลัก รวมจำนวน 52 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่วิจัย (Research site) ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณจากการแจกและการเก็บรวบรวมแบบทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 10 ข้อ จากแต่ละกลุ่มรายวิชาพื้นฐานที่เรียนรวมทุกคณะ 4 รายวิชาๆ ละ 100 คน รวมจำนวน 400 คน รวมทั้งข้อคำถามเพื่อทดสอบความรู้และทักษะเชิงลึกด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจาก 3 องค์ประกอบหลัก รวมจำนวน 52 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสังเกตการณ์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 กลุ่มรายวิชาๆ ละ 13 คน รวมจำนวน 52 คน หลังจากนั้นผู้วิจัย จะได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปสรุป เพื่อนำไปวิพากษ์และอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการนำมาสรุปเป็นข้อเสนอของการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) คือ ไคสแควร์ (Chi-square) t-test เพื่อการวิเคราะห์ระดับความรู้และทักษะจากเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำและคณะ 2554)

คะแนนร้อยละ 80 – 100	= มีระดับความรู้ / ระดับทักษะมากที่สุด (ดีมาก)
คะแนนร้อยละ 70 – 79	= มีระดับความรู้ / ระดับทักษะมาก (ดี)
คะแนนร้อยละ 60 – 69	= มีระดับความรู้ / ระดับทักษะปานกลาง (พอใช้)
คะแนนร้อยละ 50 – 59	= มีระดับความรู้ / ระดับทักษะน้อย (ไม่ค่อยดี)
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49	= มีระดับความรู้ / ระดับทักษะน้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)

ตารางที่ 3.8 เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนข้อมูลเชิงคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 1	ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
1) การกำหนดสารสนเทศที่ต้องการ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นการเปิดรับ การเข้าถึงและการกำหนดข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและมีเหตุผล	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ อย่างค่อนข้างถูกต้อง ค่อนข้างชัดเจนและมีเหตุผล รับฟังได้	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้อย่างถูกบ้าง ผิดบ้าง ไม่ค่อยชัดเจนและบางครั้งไม่เป็นเหตุเป็นผล	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ยังไม่ค่อยกล้า แสดงความคิดเห็น เมื่อตอบคำถามเหตุผลไม่ค่อย สัมพันธ์กันนัก	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 1	ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ยังไม่ได้ สับสน พุดแสดงความคิดเห็นไม่ได้ แสดงเหตุผลไม่ สัมพันธ์กันเลย	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
2) การการ กำหนดแหล่ง สารสนเทศที่ ต้องการ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการ กำหนดแหล่งสารสนเทศซึ่งนำไปสู่การค้นพบข้อมูล ที่ต้องการได้อย่างเพียงพอ ถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน มาก	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ อย่างค่อนข้างเพียงพอ ถูกต้อง แต่ไม่ถึงกับชัดเจน มาก	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ไม่ค่อย เพียงพอ ยังไม่ค่อยถูกต้องมากนัก ไม่ค่อยชัดเจน	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ยังไม่ เพียงพอ ยังไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจน	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ไม่ได้ สับสน ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ผิดประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
3) การการ เข้าถึงแหล่ง สารสนเทศที่ ต้องการ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการ เข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง เหมาะสม	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการ เข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้ค่อนข้างรวดเร็วและ ถูกต้อง	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการเข้าถึง แหล่งสารสนเทศได้ค่อนข้างช้าและไม่ค่อยถูกต้อง	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการเข้าถึง แหล่งสารสนเทศได้ช้าและไม่ถูกต้อง	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการเข้าถึง แหล่งสารสนเทศไม่ได้ สับสนและหลงประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 2	ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
4) การการกำหนดกลยุทธ์แสวงหาสารสนเทศที่ต้องการ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการกำหนดกลยุทธ์แสวงหาสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนที่ถูกต้อง เหมาะสม สืบค้นข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ได้ดี ชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ อย่างค่อนข้างเป็นระบบมีขั้นตอนค่อนข้างถูกต้อง สืบค้นข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ได้ค่อนข้างดี	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ไม่ค่อยเป็นระบบ บางครั้งบอกขั้นตอนไม่ถูกต้อง ไม่ค่อยเหมาะสม สืบค้นข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ได้ ไม่ค่อยดีนัก	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ไม่เป็นระบบ ส่วนใหญ่บอกขั้นตอนไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม สืบค้นข้อมูลได้ไม่ค่อยดี	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ไม่เป็นระบบ บอกขั้นตอนไม่ถูกต้อง สับสน สืบค้นข้อมูลไม่เป็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
5) การจำแนกสารสนเทศที่ต้องการ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการแยกแยะจัดสรรหมวดหมู่ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศที่ตนเองต้องการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ อย่างค่อนข้างถูกต้อง ค่อนข้างเหมาะสม ค่อนข้างชัดเจน	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ไม่ค่อยถูกต้อง ไม่ค่อยเหมาะสม ไม่ค่อยชัดเจน เหตุผลไม่ค่อยสัมพันธ์กัน	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจน ไม่เป็นเหตุเป็นผล	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ สับสน หลงประเด็น มีพื้นฐานความรู้และทักษะด้านนี้น้อยมาก	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 2	ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
1) ความสามารถในการตระหนักถึงผลกระทบของสื่อ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการพิจารณาการขยายตัวของทุนนิยมโลกาภิวัตน์และนโยบายธุรกิจแบบแฝงได้อย่างรอบด้าน ครอบคลุม ถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ อย่างค่อนข้างรอบด้าน ค่อนข้างครอบคลุม มี เหตุผลสอดคล้อง	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้เพียง บางส่วน ไม่รอบด้านไม่ครอบคลุม เหตุผลไม่ค่อย สอดคล้องในบางจุด	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้ ไม่ ค่อยรอบด้าน เหตุผลไม่เพียงพอ จำกัด	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้เป็น ส่วนใหญ่ บอกเหตุผลสับสน หลงประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
2) ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจกระบวนการของสื่อสารมวลชนเข้าใจจริยธรรมของผู้ผลิตสื่อ การเข้าใจเนื้อหาสื่อในแต่ละวัฒนธรรม	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่าง รอบด้าน ครอบคลุม ถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ อย่างค่อนข้างรอบด้าน ค่อนข้างครอบคลุม มี เหตุผลสอดคล้อง	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้เพียง บางส่วน ไม่รอบด้านไม่ครอบคลุม เหตุผลไม่ค่อย สอดคล้องในบางจุด	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้ ไม่ ค่อยรอบด้าน เหตุผลไม่เพียงพอ จำกัด	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้เป็น ส่วนใหญ่ บอกเหตุผลสับสน หลงประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 3	ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
3) ความสามารถในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การอภิปรายและการประเมินคุณค่าเนื้อหาสารสนเทศ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างรอบด้าน ครอบคลุม ถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างค่อนข้างรอบด้าน ค่อนข้างครอบคลุม มีเหตุผลสอดคล้อง	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้เพียงบางส่วน ไม่รอบด้านไม่ครอบคลุม เหตุผลไม่ค่อยสอดคล้องในบางจุด	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้ไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยรอบด้าน เหตุผลไม่เพียงพอ จำกัด	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้ไม่ค่อยได้เป็นส่วนใหญ่ บอกเหตุผลสับสน หลงประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
1) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสื่อและสารสนเทศที่ต้องการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการพิจารณาความทันสมัยและข้อดีของสารสนเทศ และนำไปประยุกต์ใช้ต่อได้ตามที่ต้องการ มีการส่งหรือรับข้อมูล การให้หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยการพูด การเขียนหรือใช้วิธีการอื่นๆ ที่มีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จในการถ่ายทอดหรือแบ่งปันความคิดเห็น ความรู้สึ้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างค่อนข้างรอบด้าน ค่อนข้างครอบคลุม มีเหตุผลสอดคล้อง	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้เพียงบางส่วน ไม่รอบด้านไม่ครอบคลุม เหตุผลไม่ค่อยสอดคล้องในบางจุด	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่ 1	ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้ ไม่ค่อยรอบด้าน เหตุผลไม่เพียงพอ จำกัด	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้เป็นส่วนใหญ่ บอกเหตุผลสืบสน หลงประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
2) ความสามารถในการมีสุนทรียศาสตร์และค่านิยม	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการพิจารณารูปแบบและอารมณ์การนำเสนอในสื่อและสารสนเทศได้อย่างรอบด้าน ครอบคลุม ถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ อย่างค่อนข้างรอบด้าน ค่อนข้างครอบคลุม มีเหตุผลสอดคล้อง	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้เพียงบางส่วน ไม่รอบด้านไม่ครอบคลุม เหตุผลไม่ค่อยสอดคล้องในบางจุด	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้ ไม่ค่อยรอบด้าน เหตุผลไม่เพียงพอ จำกัด	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ ได้ค่อยได้เป็นส่วนใหญ่ บอกเหตุผลสืบสน หลงประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
3) ความสามารถในการเข้าใจกระบวนการผลิตและการสร้างสรรค์	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อป้องกันถึงกระบวนการผลิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม น่าสนใจชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อป้องกันถึงกระบวนการผลิตได้อย่างค่อนข้างถูกต้อง ค่อนข้างเหมาะสม ค่อนข้างน่าสนใจ ค่อนข้างชัดเจน	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่ 1	ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ อย่างไม่มี เหตุผล ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กันนัก	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ สับสน ผิด ประเด็น	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อบ่งบอกถึง กระบวนการผลิตได้อย่างค่อนข้างถูกต้อง ค่อนข้าง เหมาะสม ค่อนข้างน่าสนใจ ค่อนข้างชัดเจน	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อบ่งบอกถึง กระบวนการผลิตได้ไม่ค่อยถูกต้อง ไม่ค่อยเหมาะสม ไม่ค่อยน่าสนใจ ไม่ค่อยชัดเจน	คะแนนร้อยละ 50 – 59 น้อย (ไม่ค่อยดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อบ่งบอกถึง กระบวนการผลิตได้ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ไม่ น่าสนใจ ไม่ชัดเจน สับสน	คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 49 น้อยที่สุด (ยังใช้ไม่ได้)
4) ความสามารถ ในการมีส่วน ร่วม	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการ มีส่วนร่วมในการตอบโต้ ตอบสนอง สร้างผลสะท้อน จากสื่อ แสดงความคิดเห็นปฏิกิริยาย้อนกลับอย่างมี เหตุผล สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างถูกต้องชัดเจน	คะแนนร้อยละ 80 – 100 มากที่สุด (ดีมาก)
	สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อการ มีส่วนร่วมในการตอบโต้ ตอบสนอง สร้างผลสะท้อน จากสื่อ แสดงความคิดเห็นปฏิกิริยาย้อนกลับได้ ค่อนข้างมีเหตุผล ค่อนข้างสอดคล้องสัมพันธ์กัน พอสมควร	คะแนนร้อยละ 70 – 79 มาก (ดี)
	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นฯ พอได้ แต่ไม่ ค่อยมีเหตุผลรองรับ ไม่ค่อยสอดคล้องสัมพันธ์กันนัก	คะแนนร้อยละ 60 – 69 ปานกลาง (พอใช้)

การวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ (Analyzing Qualitative Data) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการรายบุคคลกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเทคนิคการสร้างภาพ (Projective Techniques) สถานการณ์จำลองต่างๆ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อนำข้อมูลไปจัดระบบสร้างเป็นข้อเสนอกระบวนการสื่อสารในขั้นต้น ก่อนที่จะนำไปเข้าสู่การวิพากษ์และการอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิและทีมอาจารย์ที่ปรึกษาในการพิจารณาให้

ข้อเสนอแนะอีกครั้ง และใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแบบย้อนกลับ (Backward Analysis) (เบญจา ยอดดำเนิน แอ็ดติจ့် และคณะ 2536) เพื่อนำไปจัดทำเป็นข้อเสนอสุดท้ายของการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

